

РЕШЕНИЕ

№ 195

гр. София, 05.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-2, в публично заседание на втори февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Атанас Маджев

при участието на секретаря Габриела М. Вladoва Боботилова
като разгледа докладваното от Атанас Маджев Търговско дело №
20231100902046 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.365 и сл. ГПК вр. чл.694 ТЗ.

То е образувано по искова молба с вх. № 101488/03.11.2023 г., която е подадена от ищеца НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, с адрес – гр. София, ул. ****, срещу „П.“ ЕООД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Средец“, ул. ****, Бизнес център, офис 3, като с нея са предявени за разглеждане искове при квалификацията на чл. 692, ал. 2, т. 1 ТЗ за установяване, че приетите в производството по несъстоятелност открито спрямо „П.“ ЕООД, с ЕИК **** публични вземания на държавата в размер на общо 161 998,09 лв., от които 128 916,84 лв. – главница и 33 081,25 лв. – лихви се ползват с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, доколкото са обезпечени с наложени обезпечителни мерки – запори вписани в ЦРОЗ под № 2022123053027, под № 2021060702194, под № 2022101701226 и под № 2022101800725.

Ищецът посочва, че производството по несъстоятелност срещу „П.“ ЕООД, с ЕИК **** е открито с решение № 420 от 24.06.2023 г., постановено по т.д. № 397 по описа за 2022 г. на СГС, като същото е вписано по партидата му водена в ТР на 30.06.2023 г. Поддържа се, че с молба от 24.07.2023 г. НАП е предявило за приемане и удовлетворяване в производството по несъстоятелност на „П.“ ЕООД публични вземания с общ размер от 161 998,09 лв. На 30.08.2023 г. по електронната партида на „П.“ ЕООД в ТРРЮЛНЦ е обявен списък на приетите вземания на кредитори на търговеца, предявени в сроковете по чл. 685, ал. 1 ТЗ, в които са включени публични вземания предявени с цитираната молба на НАП. Тези вземания били приети от синдика в пълния им размер, но при предвиден ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 6 ТЗ, съответно лихвите начислени след датата на РОПН по реда на чл. 722, ал. 1, т. 9 ТЗ. В срока по чл. 690, ал. 1 ТЗ ищецът- НАП сочи да е упражнил възражение срещу определената от синдика поредност на удовлетворяване на предявените и приети публични вземания в размер на сумата от 161 998,09 лв. Допълва се, че с определение от 19.10.2023 г. постановено от съда по несъстоятелността на основание чл. 692, ал. 4 ТЗ възражението на НАП било оставено без уважение, а съставения от синдика списък на приетите вземания бил одобрен без да се направят изменения по

отношение възприетия ред за удовлетворяване на вземанията на НАП отнасящи се до сумата от 161 998,09 лв. Ищецът сочи, че основание за възникването на публичните му вземания в размер на сумата от 161 998,09 лв. /републикански и местни данъци, осигурителни вноски и ТБО, както и начислени лихви върху тях/ предявени за удовлетворяване в производството по несъстоятелност на „П.“ ЕООД са подадени справки-декларации по ЗДДС, декларации- образец 6 по ЗДДФЛ, декларации – образец 6 по КСО/. Поддържа се, че тези вземания имат характера на обезпечени такива по смисъла на чл. 722, ал.1, т. 1 ТЗ защото за тях от публичен изпълнител при НАП са били наложени запори, което е било направено чрез издаването на три броя постановления за налагане на обезпечителни мерки от 19.01.2021 г., 17.06.2021 г., 12.12.2022 г., респективно от частен съдебен изпълнител е бил наложен запор по изпълнително дело 232/2022 г. Соци се, че тези запори са били вписани от ищеца в ЦРОЗ под № 2022123053027, под № 2021060702194, под № 2022101701226 и под № 2022101800725 и го снабдявали с привилегията да получи удовлетворяване на вземанията си в размер на 161 998,09 лв. по реда на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ. Прави пояснение, че според нормата на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ кредитор, чието вземане е обезпечено със запор, вписан в ЦРОЗ има право на предпочитително удовлетворяване при разпределение на суми, получени при реализация на обезпеченото имущество. В този смисъл е поискал по реда на чл. 694, ал. 2, т. 1 ТЗ това му право на предпочитително удовлетворяване да бъде установено по съдебен ред.

С определение от 15.06.2023 г. съдът на основание чл. 694, ал. 4 ТЗ е конституирал като страна в производството – Е. Т., в качеството ѝ на назначен синдик на „П.“ ЕООД.

След надлежно уведомяване по реда на чл. 50, ал. 2 ГПК на ответника – „П.“ ЕООД, че разполага с процесуално право да подаде писмен отговор по ИМ не се констатира в пределите на срока по чл. 367 ГПК такова право да е било упражнено от упоменатата ответна страна.

От синдика – Е. Т. на 29.11.2023 г. е подаден писмен отговор по исковата молба, с която са предявени искове по реда на чл. 694 ТЗ. Позицията на синдика е, че исковете са упражнени в уредения от ТЗ процесуален срок от легитимирано лице, което разполага с правен интерес, което ги прави допустими. По същество обаче смята, че тези искове са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени от съда. Вярно е, че нормата на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ урежда ред на отчитане на основания, които пораждат привилегии, но не може да създаде такова предимство, ако не е налице друго материалноправно основание, което да обуславя предпочитане на даден кредитор. Отбелязва се, че сама по себе си тази норма не създава привилегия, нито дава право на предпочитително удовлетворяване, защото е необходимо да се отчитат различните правни характеристики на ипотеката и залога, респективно на запора и възбраната. Последните две не осигуряват привилегия за вписалия ги кредитор, а единствено относителна недействителност на извършените от длъжника разпореждания с имущество след тяхното налагане – чл. 452 ГПК, чл. 206 ДОПК. Подобни привилегии от запор или възбрана не са уредени от законодателя и в чл. 136 ЗЗД и чл. 194 ДОПК. Изтъква се, че чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ трябва да се тълкува винаги във връзка с чл. 193 ДОПК и привилегията по този текст се свежда само до възможността за постъпления от осребряване на имущество, върху което има наложени запор или възбрана, и удовлетворяване на кредитора, в чиято полза е наложена обезпечителната мярка, но в производството провеждано от публичния изпълнител по реда на ДОПК. След изтичане на 6-месечния срок установен в нормата на ДОПК и предаване на неосребреното имущество от публичния изпълнител на синдика тази привилегия става неприложима. Това разбиране се потвърждава и от обстоятелството, че към момента на влизане в сила на нормата на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ /през 2005 г./ не е била приета

нормата на чл. 26, ал. 3, т. 11 ЗОЗ /през 2007 г., но към момента отменена/, която единствено е предвиждала служебно вписване по реда на ЗОЗ на наложена възбрана или запор върху имущество в производството по реда на ДОПК, поради което се налага извод, че волята на законодателя е била редът за удовлетворяване на така обезпечените вземания да бъде по чл. 722, ал. 1, т. 6 ДОПК След отмяната на чл. чл. 26, ал. 3, т. 11 ЗОЗ, считано от 30.12.2016 г. вписването в ЦРОЗ на запор, наложен по ДОПК не би могло да създаде в полза на кредитора привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, за каквато ищецът претендира да разполага с ИМ. Вписването на запор наложен по реда на ДОПК се ползва само и единствено с оповестителна функция – противопоставимост на останалите вписвания, тъй като единствено вписването на учреден особен залог /чл. 2, ал. 1 ЗОЗ/ и обстоятелствата по чл. 26, ал. 2 ЗОЗ са изрично уредени като конститутивни. Според всичко това материалния закон не признава привилегия на наложено по инициатива на кредитор обезпечение чрез запор и възбрана, а единствената привилегия която следва от наложена по реда на ДОПК обезпечителна мярка е правото на държавата при открито производство по несъстоятелност и в рамките на 6 месеца от откриването му да реализира имуществото, върху което са наложени мерките по реда на ДОПК /чл. 193/, но дори и в този случай вписването на мерките в ЦОРЗ не създава за държавата привилегия за предпочитително удовлетворяване на публичните вземания. По тези съображения синдикът формулира искане за постановяване на решение, с което предявения иск за установяване на право на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ да бъде отхвърлен, поради неговата неоснователност.

Ищецът не се е възползва от възможността да подаде допълнителна искова молба в срока по чл. 372 ГПК.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа следното:

От извършена служебна справка по партидата на „П.“ ЕООД, с ЕИК **** в Търговския регистър се установява, че спрямо него с Решение № 420 от 24.06.2023 г. по т.д. № 397/2022 г. постановено от Апелативен съд – София е обявена неплатежоспособността му, като е прието, че същата е с начална дата – 27.07.2020 г. и е открито производство по несъстоятелност. За временен синдик на дружеството е назначена – Е. Т.. С определение от 15.12.2023 г. за постоянен синдик на „П.“ ЕООД е назначен - Р. И. Т., като същия е встъпил в това си качество.

С молба изх. № М-24-28-1783/27 от 24.07.2023 г. Националната агенция за приходите е предявила за приемане с цел удовлетворяване в производството по несъстоятелност на „П.“ ЕООД публични вземания към него в общ размер на сумата от 161 998,09 лв., от които 128 916,84 лв. – главница и 33 081,25 лв. – лихви.

На 30.08.2023 г. в ТРРЮЛНЦ по партидата на „П.“ ЕООД е обявен списък на приети вземания, в чието съдържание са включени като необезпечени предявени от Националната агенция за приходите с цитираната по-горе молба публични вземания в размер на сумата от общо 253 545,48 лв., като сред тях присъстват и такива в размер на 161 998,09 лв., за които се поддържа наличие на обезпеченост с оглед вписан запор по реда на ЗОЗ в ЦРОЗ.

На 08.09.2023 г. по пощата и в пределите на разписания съгласно чл. 690 ТЗ срок кредиторът НАП е упражнил писмено възражение, с което е поискал да се внесат промени в изготвения от синдика списък на приети вземания предявени в срока по чл. 685, ал. 1 ТЗ, състоящи се в това относно публични вземания в размер на сумата от общо 161 998,09 лв., от които 128 916,84 лв. – главница и 33 081,25 лв. – лихви да бъде предвиден ред за удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, съответно че същите са

обезпечени с вписани по реда на ЗОЗ в ЦРОЗ запов.

С определение от 19.10.2023 г. постановено по т.д. № 1033/2021 г. състав на СГС е одобрил на основание чл. 692, ал. 4, вр. ал. 2 ТЗ, списък на предявени от кредиторите и приети от синдика вземания на кредиторите на „П.“ ЕООД обявен в ТР – АВ на 30.08.2023 г., като е оставил без уважение възражение с вх. № 81417/08.09.2023 г. на кредитора – НАП за включване на привилегия по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ при удовлетворяване на вземанията в размер на сумата от общо 161 998,09 лв., от които 128 916,84 лв. – главница и 33 081,25 лв. – лихви.

От ищеца е представена и приета за доказателство по делото справка за вписвания по партида в ЦРОЗ открита на името на „П.“ ЕООД, като от същата са видни осъществени вписвания на договори за залог в полза на „ОББ“ АД, „РАЙФАЙЗЕНБАНК /БЪЛГАРИЯ/“ ЕАД и Г.И.П., както и разпореждания за служебно вписване на запови на имущество по реда на чл. 4 ЗОЗ по искане на ТД на НАП – София под № 2021060702194, под № 2022101701226 и под № 2022101800725.

При тази фактическа обстановка настоящият съдебен състав, намира от правна страна следното :

Поставените за разглеждане искове са упражнени от носителя на това процесуално право в установения преклузивен по смисъла на чл. 694, ал. 6 ТЗ срок, а именно в рамките на 14 дни, считано от обявяването на определението на съда по несъстоятелността постановено по смисъла на чл. 692, ал. 4 ТЗ след надлежно упражнено възражение по чл. 690, ал. 1 ТЗ и в тази връзка настоящия състав ги възприема за допустими и подлежащи на разглеждане по същество.

Касае се за искова защита в пределите на която от Държавата в качеството ѝ на кредитор с прието вземане чрез НАП е заявено искане за установяване, че определена част от приетите ѝ публични вземания в производството по несъстоятелност провеждано спрямо „П.“ ЕООД следва да бъдат определени за обезпечени и ползващи се с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, поради вписани по реда на ЗОЗ на 06.07.2021 г., 17.10.2022 г., 18.10.2022 г. и 30.12.2022 г. запов в ЦРОЗ по инициатива на кредитора - НАП.

С разпоредбата на чл.722, ал.1 от ТЗ е предвиден ред за удовлетворяване на приети вземания в производството по несъстоятелност като съгласно чл.722, ал.1, т.1 от ТЗ първи по ред са вземанията, обезпечени със залог или ипотека, или запов или възбрана, вписани по реда на Закона за особените залози - от получената сума при реализацията на обезпечението.

По делото е установено, че в производството по несъстоятелност на ответника – „П.“ ЕООД са приети за удовлетворяване публични вземания, в това число и такива в размер на 161 998,09 лв., от които 128 916,84 лв. – главница и 33 081,25 лв. – лихви предявени от Национална агенция за приходите с молба от 24.07.2023 г. Вземанията са обезпечени със запови, които са били наложени от публичен изпълнител през 2021 и 2022 г. съгласно цитираните по-горе постановления за налагане на обезпечителни мерки. От приложените по делото удостоверения издадени от ЦРОЗ за извършени по партидата на ответното дружество вписвания се установява, че удостоверенията служебни такива за налагане на запов на имущество по реда на чл. 4 от ЗОЗ е реализирано по инициатива на НАП, като е видно, че основанията, които са послужили за така извършените вписвания са цитираните в исковата молба постановления за налагане на обезпечителни мерки от 19.01.2021 г., 17.06.2021 г., 12.12.2022 г. Става ясно също така, че обезпечителните мерки – запов приложена от публичния изпълнител при НАП е действие реализирано преди постановяване на РОПН на „П.“ ЕООД, което е станало на 24.06.2023 г.

При разглеждане на предявените искове за установяване съществуване на привилегия и обезпечение на публични вземания предявени от НАП, настоящият съдебен състав, намира, че привилегия по чл.722, ал.1, т.1 ТЗ на приетите процеси публични вземания, произтичаща от наложените запори по реда на ДОПК не съществува. Вписването на процесните обезпечителни мерки, наложени по реда на ДОПК, е недопустимо. С разпоредбата на чл.26. ал.3. т.11 от ДОПК /ДВ, бр. 108 от 2007 г., в сила от 19.12.2007 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2008 т.1, е предвидено в ЦРОЗ да се вписва запорът, наложен по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. С изменението на тази норма с ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г., е отпаднала възможността за вписване на наложените по реда на ДОПК обезпечителни запори. В случая вписването на запора в ЦРОЗ е извършено на 05.08.2022 г., към която дата Законът за особените залози не предвижда такава възможност, което обуславя и недопустимост на извършеното вписване.

На следващо място е нужно да се маркира и това, че преобладаващо в правната доктрина и съдебната практика е становището за корективно тълкуване на чл. 722. ал. 1. т. 1 ТЗ в частта, предвиждаща привилегия при удовлетворяване на вземанията, обезпечени със запор или възбрана, вписани по реда на ЗОЗ. Приема се, че вписването на запор има за последица противопоставимост на правата на обезпечения кредитор по отношение на кредитор, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху заповираното имущество /чл. 12. ал. 2 и чл. 30. ал. 1 ЗОЗ/. като при принудително изпълнение зложният кредитор ще има качеството на хирографарен, а не на обезпечен. Вписването на запор по реда на ЗОЗ не осигурява право на вискателя да се удовлетвори предпочително от имуществото, върху което е наложен запора, като такова право не би могъл да има и кредиторът с прието вземане в производството по несъстоятелност. Вписването на запора по реда на ЗОЗ, има за цел да противопостави правата на лицето, в чиято полза е вписан на правата на кредитора, в чиято полза е учреден по-късно особен залог върху имуществото. Залогът, вписан след запора върху същото имущество, не може да се противопостави на правата на вписалия запора, по силата на чл. 12, ал. 2 и чл. 30. ал. 1 от ЗОЗ. В този случай вписалият залог има качеството хирографарен кредитор. Вписването на обезпечителните мерки, конкретно запор, по реда на ЗОЗ има за цел не право на предпочително удовлетворяване, а предимство при конкуренция на различните способи на принудително реализиране на зложното право. С оглед чл. 32а от ЗОЗ. вписването на насочване на принудително изпълнение по реда на ГПК или ДОПК осуетява изпълнение от зложният кредитор в случай, че то не е вписано от него преди това. Вискателят няма предимство спрямо конкуриращ кредитор. Този извод се налага с оглед нормите, уреждащи индивидуалното принудително изпълнение, чл.459, ал.1 вр. чл.457, ал. 1 и чл.460 ГПК. така както са разяснени в т. 7 от Тълкувателно решение № 2 от 26. 06. 2015 г. по т. д. № 2/2013 г., на ОСГТК на ВКС и чл. 217, ал. 1 и 3 и чл. 194. ал. 5 ДОПК. В подкрепа на това е разпоредбата на чл.638. ал.4 от ТЗ. предвиждаща непротипоставимост на кредиторите на несъстоятелността на наложените в изпълнителното производство запори и възбрани, както и разпоредбата на чл.724 ТЗ. която изрично урежда реда за удовлетворяване на обезпечен кредитор и на кредитор с право на задържане и посочва как се извършва разпределението на продажната цена на зложена или ипотекирана вещь, съответно на вещь, върху която има право на задържане, но не и на възбранена или заповирана вещь.

Отчитайки изложените мотиви настоящата инстанция намира, че предявените за разглеждане искове за установяване, че НАП е титуляр на публични вземания подлежащи на удовлетворяване в производството по несъстоятелност на „П.“ ЕООД при привилегията на чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ са недоказани в своето основание, поради което следва да бъдат изцяло отхвърлени.

По разноските :

Единствено ищецът в производството е формулирал искане за присъждане на разноски по делото, но доколкото предявените за разглеждане от него искове са изцяло неоснователни, то в негова полза не се поражда правото да получи разноски изразяващи се в възнаграждение за представляващия го по делото юристконсулт. Ответникът не е взел участие по делото, съответно не е направил искане за присъждане на разноски.

Що се касае до подлежащата на събиране държавна такса, като съобрази изхода на делото предполагащ отложеното внасяне на държаната такса да се възложи в тежест на ищеца, както и обстоятелството, че в случаят се касае до иск на държавата за установяване на привилегия, с която се ползват публични вземания, то на основание чл. 84, т. 1 ГПК тази страна се явява освободена от внасянето ѝ. Предвид това с решението не следва да се постановява осъждане за заплащане на държавна такса по смисъла на чл. 694, ал. 7 ТЗ.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, с адрес – гр. София, ул. ****, срещу „П.“ ЕООД, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление – гр. София, р-н „Средец“, ул. ****, Бизнес център, офис 3, искове с правно основание по чл. 692, ал. 2, т. 1 ТЗ за установяване, че приетите в производството по несъстоятелност открито спрямо „П.“ ЕООД, с ЕИК **** публични вземания на държавата в размер на сумата от общо 161 998,09 лв., от които 128 916,84 лв. – главница и 33 081,25 лв. – лихви се ползват с ред на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 1 ТЗ, доколкото са обезпечени с наложени обезпечителни мерки – запори вписани в ЦРОЗ под № 2022123053027, под № 2021060702194, под № 2022101701226 и под № 2022101800725.

Решението е постановено при участието на назначения постоянен синдик на ответника – „П.“ ЕООД, с ЕИК **** конституиран на основание чл. 694, ал. 4 ТЗ.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчване на препис.

Съдия при Софийски градски съд: _____